O INFORMIRANJU V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Oglasna deska in skrinjica

Zadnjič smo pisali o obveščenosti delavcev v Papirnici Vevče, ki jo prištevamo med večje delovne organizacije (900 zaposlenih) v naši občini. Tokrat pa se pozanimajmo o obveščenosti v delovni organizaciji ŽIMA, ki spada med manjše delovne organizacije (110 zaposlenih), kakršnih je v naši občini največ.

Podjetje Žima je nastalo 1947. leta z nacionalizacijo zasebnega obrtnega podjetja. Dolga leta se je bojevalo z vsemogočimi težavami za goli obstoj. Šele nekako pred osmimi leti, z večjimi kadrovskimi spremembami v vodstvu, je obveljalo spoznanje, da bitko s številnimi konkurenti lahko zdrže samo z modernizacijo, povišano produktivnostjo in pocenitvijo dela. Takrat se je začelo za Žimo novo obdobje in danes – sicer še vedno sredi mirnega polja na desnem bregu Ljubljanice na Fužinah – že žanjejo rezultate dobre setve tistih odločilnih let. Zaposlenih je danes 110 (2/3 žensk); to je res mnogo manj kot pred leti, toda njihovo delo je produktivno in jim prinaša dober kos kruha.

V letošnjem letu nameravajo narediti ščetk vseh vrst (galanterijskih, zobnih, industrijskih itd.) in čopičev v vrednosti 14,000.000 (milijardo štiristo milijonov starih dinarjev).

OGLASNE DESKE IN USTNO OBVEŠČANJE

Organizacijo samoupravnih organov imajo tako, kot je značilna za manjše delovne organizacije: delavski svet, poslovni odbor in nekaj komisij. Organizacije ZK nimajo, člani so vključeni v terensko organizacijo. Sindikalni aktiv obstoja in ta je tudi nosilec vsega družbenega življenja v kolektivu. Ozimnica, pogrebi, proslave, dedek Mraz in druge ustaljene in že običajne skrbi sindikalnih aktivov, zlati v manjših podjetjih, so tudi vsa družbena dejavnost poleg osnovne proizvodnje. Razumljivo, da za ta obseg samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja v Žimi povsem zadostuje centralna oglasna tabla pri izhodu in še nekaj podobnih po oddelkih kot edino sredstvo posrednega obveščanja; pa ustno sporočilo preddelavcev in oddelkovodij kot edina oblika neposrednega informiranja.

Kdaj bo seja in kaj bodo na seji obravnavali zvedo z vabil le člani samoupravnega organa. Ti se o dnevnem redu lahko pogovorijo v svojem krogu delavcev. Po seji sklepe razobesijo po oglasnih deskah. Če želi delavec dati na sklepe pripombo, jo da lahko pismeno ali ustno predsedniku (kar se ne zgodi) ali pa svojemu oddelkovodju. Na oglasne deske obesijo še kdaj kak plakat, vse drugo pa članom kolektiva sporočijo ustno prek oddelkovodij.

ZA BOLJŠI PRETOK INFORMACIJ

V malem kolektivu, ki ima proizvodnjo skoncentrirano na majhnih površinah, se seveda hitro zve o vsem, kar se v kolektivu dogaja. Vendar bi sistem informiranja „od ust do ust" kazalo le nekoliko obogatiti z malimi novostmi, ki ne bi terjale dodatnih stroškov.

– Oglasne deske bi lahko bolj koristili za pismene informacije.

– Prek oglasnih desk bi lahko obveščali kolektiv o sejah samoupravnih organov ali sindikalnega aktiva tudi pred sejami, da bi člani kolektiva lahko prek voljenih predstavnikov pravočasno vplivali na odločitve.

– Oglasni deski bi lahko dodali še skrinjico, v katero bi člani kolektiva prinašali pripombe, predloge in vprašanja za pojasnila.

– Tudi neposredno obveščanje bi lahko obogatili vsako leto z nekaj sestanki po posameznih oddelkih, kjer bi člane kolektiva seznanjali s problematiko pri uresničevanju letnega gospodarskega načrta, člani kolektiva pa bi tako imeli idealno priložnost za pojasnila na morebitna vprašanja, ki jih vznemirjajo, pa priložnost predlagati izboljšave pri delu, organizaciji in medsebojnih odnosih.

S temi dodatnimi oblikami bi dosegli pretok informacij od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor in člane kolektiva angažirali tudi kot upravljavce – konec koncev lastnike Žime.

SLAVKO GERLICA

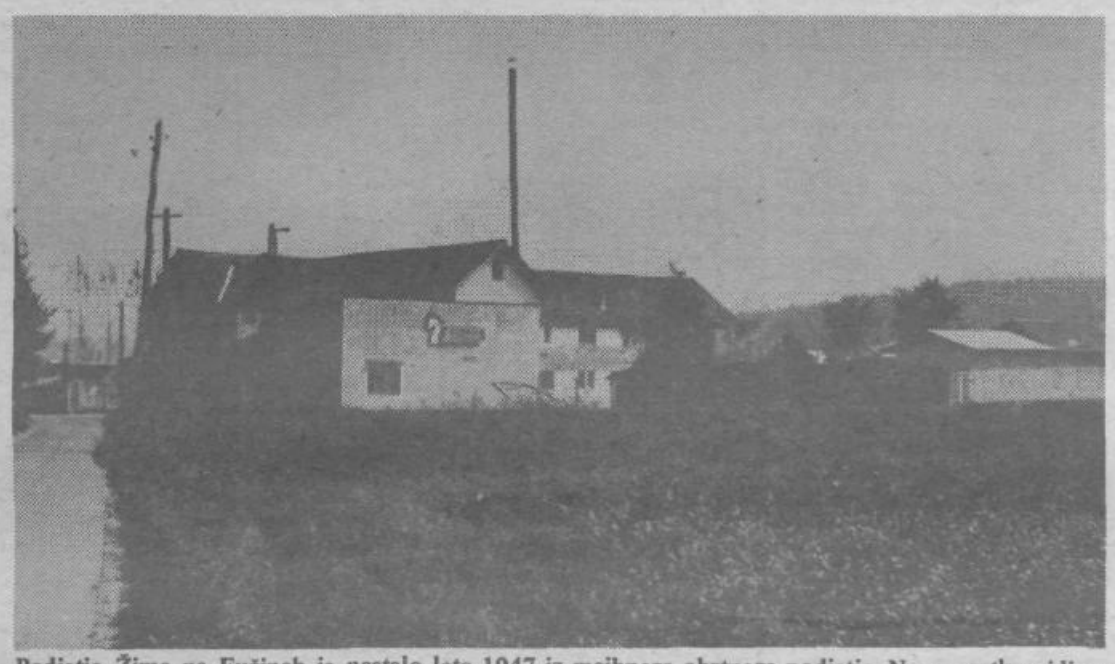

Podjetje Žima na Fužinah je nastalo leta 1947 iz majhnega obrtnega podjetja. Na posnetku vidimo zunanji izgled tovarne

Anketa bralcev

1. Kaj vam je v Naši skupnosti všeč in kaj ne?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Katero od spodaj naštetih vlog in v kolikšni meri je doslej izpolnjevalo glasilo Naša skupnost:
a) vlogo informiranja
b) vlogo kontrole nad delom dejavnikov, ki jim je zaupano upravljanje družbenih zadev
c) vlogo javne tribune za izmenjavo mnenj in stališč, vključno z vlogo polemike in kritike
č) funkcijo vplivanja na družbena dogajanja
Obkroži ustrezno črko. Svoje mnenje lahko izraziš tudi drugače, denimo v odstotkih, tako da je vsota odstotkov posameznih vlog 100.

3. Ali je Naša skupnost doslej opravičila svoj namen?
a) Menim, da Naša skupnost zadovoljivo – nezadovoljivo opravlja svojo nalogo
b) Predlagam namesto ljubljanskih občinskih glasil skupno glasilo vseh ljubljanskih občin
c) Menim, da o ljubljanskih zadevah zadovoljivo – nezadovoljivo obveščata Ljubljanski dnevnik in ljubljanska rubrika Dela
(Ustrezno črko zaokroži in pod točkama a) in c) prečrtaj ali „zadovoljivo" ali „nezadovoljivo".)

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE ANKETNEGA LISTIČA

Odgovore na anketna vprašanja lahko vpisujete na anketni listič ali na posebni list, ki ga priložite anketnemu lističu. Zato dolžina odgovora ni omejena, če želite posamezne misli zaradi jasnosti bolj razčleniti, potem naj bo odgovor daljši. Izogibajte se dvoumnih, lakoničnih in podobnih odgovorov. Prosimo le: napišite odgovore čitljivo. Pomembno je seveda predvsem, da odgovorite na vprašanja, lahko pa (in celo želimo) izrazite svoje mnenje o časopisu poljubno, ne glede na vprašanja v anketi.

Svoje odgovore pošljite uredništvu glasila Naša skupnost, Ob Ljubljanici 42/II, najkasneje do 10. oktobra 1972. V kotu ovojnice napišite: „Za anketo".

Izid ankete oziroma analizo bomo objavili v naslednji številki Naše skupnosti.

Za vašo pozornost in sodelovanje se vam že naprej zahvaljujemo!

Uredništvo

V Ljubljani 13.000 stanovanj premalo

Tako je začel razpravo na zadnji seji odbornik Stane Keber, ko je bila na sporedu točka dnevnega reda o izhodiščih za oblikovanje sistemskih rešitev v stanovanjskem gospodarstvu. Nova zakonodaja, zlasti zakon o programiranju in financiranju graditve stanovanj ter zakon o družbeni pomoči stanovanjskemu gospodarstvu konkretno obvezuje družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije s številnimi nalogami.

Tako mora občina začeti načrtovati stanovanjsko graditev, si prizadevati za smotrno porabo stavbnega zemljišča in mora postati pobudnik za družbeni dogovor z vsemi, ki sodelujejo pri gradnji stanovanjskih sosesk. Ne nazadnje se mora sistematično ukvarjati s stanovanjskimi problemi ostarelih in mladih družin. Tem kategorijam mora nuditi tudi ustrezno družbeno pomoč.

Vse te zadolžitve bo morala skupščina, seveda v sodelovanju z delovnimi in družbenimi organizacijami čimprej uresničevati, če naj v prihodnje vsaj za silo rešimo veliko stanovanjsko stisko. Trinajst tisoč stanovanj, kolikor jih manjka v Ljubljani, ni skromna številka.

Že dosedanji napori upravnih organov naše občine, ki so veliko naredili pri izdelavi osnutkov številnih normativnih aktov, ki dopolnjujejo določila vseh omenjenih zakonov, pričajo o tem, da so obeti za naprej dokaj spodbudni. Odborniki so menili, da bo potrebno celotno predloženo gradivo poslati delovnim organizacijam. Te naj prek sindikalnih organizacij začnejo javno razpravo. Tudi vsako gospodinjstvo bo prejelo gradivo, tako da se bo lahko vsak občan seznanil s problematiko.

Prepričani smo, da je takšna pot edino pravilna, saj bo tako široko zasnovana javna razprava omogočila najboljše rešitve.

Na tem področju je še veliko nerazčiščenih vprašanj, na katere je treba čimprej odgovoriti. Stanovanje je osnovna potreba občana – proizvajalca, kajti uspeh na delovnem mestu je odvisen tudi od okolja, v katerem živi.

M. D.

IZ ORGANIZACIJ SOCIALISTIČNE ZVEZE

POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Sredi septembra je občinska konferenca SZDL sklicala javno razpravo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Na razpravi, ki jo je vodil pomočnik direktorja republiške skupnosti zdravstvenega in socialnega zavarovanja Janez Erjavec, je bil govor predvsem o novostih, ki jih prinaša zakon.

V razpravi je bilo iznešenih več pripomb in mnenj na osnutek. Pomembnejše so bile predvsem tiste, ki so zahtevale večjo skrb materam z otroki in invalidskim zavarovancem.

Številne so bile tudi pripombe na 64. člen osnutka zakona, ki govori o zaposlovanju upokojencev. Več razpravljavcev je menilo, da pokojnina predstavlja vloženo delo in se ne sme manjšati kljub upokojenčevi zaposlitvi; pokojnino naj bi izplačevali nezmanjšano, če ne bi skupaj z dohodki iz honorarnega dela presegla gornje meje najvišjega osebnega dohodka, dogovorjenega z družbenim sporazumom, t. j. 6000 dinarjev.

●

SKUPNA SEJA IZVRŠNEGA ODBORA IN PREDSEDNIKOV KO SZDL

Na skupni seji članov izvršnega odbora občinske konference SZDL in predsednikov krajevnih organizacij v drugi polovici septembra, je bila osrednja točka razprava o programu dela Socialistične zveze v prihodnjem obdobju.

Dokaj obširen predlog programa bo predložen v razpravo in potrditev članom občinske konference na seji, ki bo v začetku oktobra.

●

KAJ JE S SAMOPRISPEVKOM IN REALIZACIJO PROGRAMA IZGRADNJE ŠOL IN VVZ?

Na seji izvršnega odbora je bila ponovno postavljena zahteva po večji javnosti dela sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov.

Ugotovljeno je bilo, da realizacija programa ne napreduje po predvidevanjih in je treba javno poročati o vzrokih.

Najbolj žalostno je dejstvo, da se na eni strani kopičijo sredstva (vse bi zanimalo, koliko je že zbranih), po drugi strani pa stalno rastejo cene gradbenih storitev in se tako realna vrednost zbranih sredstev, ki jih prispeva vsak občan, vedno bolj manjša.

Sprejet je bil sklep, da pristojni organi čimprej pripravijo poročilo, ki naj ga dajo v javno razpravo, vprašanje pa naj pride v razpravo tudi na seji konference. Postavljena je bila tudi zahteva, da o problematiki obravnava mestna konferenca SZDL.

●

KAJ JE S PODRAŽITVIJO KOMUNALNIH USLUG?

Na seji izvršnega odbora in predsednikov KO SZDL je bilo postavljeno tudi vprašanje, kdo je razpravljal o podražitvi vode, kanalizacije, plina in odvoza smeti, kar je nenavadno hitro in tiho sprejela mestna skupščina.

Četudi je bila podražitev sprejeta v skladu z določili statuta mesta Ljubljane in drugimi predpisi, je politično nevzdržno, da ni bilo o njej širše razprave. Zanimivo bi bilo vedeti, če je bil predlog dan v obravnavo mestni konferenci SZDL in mestnemu sindikalnemu svetu ter kakšno je bilo njihovo stališče.

Podražitve so povzročile precej negodovanja med občani in so znova oživele govorice o prisilni upravi v mestnem vodovodu in osebnih dohodkih v komunalnih delovnih organizacijah ter vprašanje, če tudi v tem ni del vzroka za podražitve.

●

JAVNE RAZPRAVE O STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

V oktobru bo težišče političnega delovanja v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ob obravnavanju odlokov in samoupravnega sporazuma s področja stanovanjskega gospodarstva, kar predstavlja začetek uresničevanja resolucije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, ki jo je sprejela republiška skupščina.

V začetku oktobra bo seja občinske konference, ki bo obravnavala ta vprašanja in bi na njej skušali doseči nekatera enotna stališča. Od 10. oktobra naprej pa naj bi bile javne razprave, oziroma zbori občanov v krajevnih skupnostih. Istočasno bodo potekale javne razprave tudi v delovnih organizacijah.

Gradivo za javno razpravo je priloženo tej številki Naše skupnosti.

IZ ŽABJE PERSPEKTIVE

V znamenju olimpiade

Dvajset dni je bilo vse naše življenje v znamenju olimpiade. To je veljalo tako za podjetje kakor za dom. Dober analitik bi v tem času lahko ugotovil znaten padec proizvodnje in čez čas padec natalitete. (Kaj vse ne vpliva na rast našega ubogega naroda.)

Vsak, še tako pomemben razgovor (kaj je propad podjetja v primerjavi z za stotinko sekunde izboljšanim svetovnim rekordom), se je obvezno začel:

„Fantastično ... si videl, kako je plavala? Madonca, kako je zašprintal! Naši so ga spet polomili ... Le zakaj hodimo na olimpiado?" In tako naprej, v nedogled, do onemoglosti. Stokrat na dan in stoprvič znova.

Razumljivo je, da je bilo tudi v našem podjetju vse v znamenju olimpiade. Samo proizvodnih rekordov v njenem duhu nismo dosegli.

Pride na primer takole zjutraj ob osmih v službo sekretar in mi mimogrede navrže:

„Pepe, škoda, da nisi na olimpiadi. V sedenju bi zlahka dobil zlato medaljo!"

Nisem mu ostal dolžan, mi vodilni si med seboj že lahko nekaj privoščimo.

„Res je, tovariš sekretar! Toda bi vi start hoje na osem ur zamudili za dve uri, a na plačilni dan bi vseeno prišli med prvimi na cilj!"

Nekaj se je namrdnil, ne vem, kaj mu ni bilo všeč, saj sem mu samo vrnil duhovit domislek.

Ko sem zjutraj iz vratarnice opazoval delavce, kako so z vnetimi očmi (zaradi buljenja v televizor) prihajali na delo, sem si jih nehote predstavljal kot športnike, jih vključeval in si izmišljal nove športne panoge.

Na vseh tekih bi prav gotovo zmagoval knjigovodja Peter. Če bi mu na koncu tekmovalne proge postavili na mizo zastonjkarsko pečenko, bi prav gotovo bil prvi, kot je prvi na vseh sindikalnih piknikih, proslavah in podobnih kulturno-zabavnih-političnih prireditvah, kjer sta zastonj pijača in jedača.

Mojster Luka bi bil prvak prvakov v ringu. Z vsemi nasprotniki bi opravil prav tako bliskovito, kot je doslej opravil z vsemi, ki so pokazali, da znajo kaj več kot on.

Ali na primer Marko, vodja pomožnih služb. Če bi uvedli na olimpiadi tekmovanje v hitrem plazenju po stopnicah, bi bil, če bi pokazal samo del sposobnosti, s katero se je priplazil do vodje službe, zanesljivo prvi.

O ženskah ne kaže govoriti, da bi se jim ne zamerili. Ne bi mi zamerila edinole strojepiska Lučka, ki bi lahko dosegla zlato medaljo v gledanju skozi okno. Težava bi bila samo v tem, ker bi se olimpiada sploh ne zaključila in bi se tekmovanje v tej panogi zavleklo za cela štiri leta – do prihodnje olimpiade.

Rokometna ekipa, sestavljena iz raznih uradnikov in uradnic, bi sploh ne mogla izgubiti tekme, ker bi žoge vso igro ne izpustila iz rok. Seveda s pogojem, da bi si žogo tako dobro podajala iz rok v roke, kot si uspešno podajajo med seboj nerešene zadeve. Kar vidim, kako bi osvojili zlato medaljo v veslanju v osmercu naš upravni odbor. Seveda s pogojem, da bi bil krmar direktor. Upravni odbor je namreč tako naučen, da vesla točno po direktorjevih poveljih.

Olimpiado smo se šli tudi doma. Čim sem vključil televizor in se zleknil na divanu, da bi bolj športno užival, že se je pojavila žena:

„Pusti vendar to neolimpijsko ponašanje! Stopi raje na njivo in s športnim elanom poberi plevel."

„Toda, draga žena, ali ne poznaš olimpijskega gesla, da je važno kakorkoli sodelovati. In kot vidiš, na svoj način sodelujem in s tem prispevam ..." Na ekranu so se pojavile plavalke in se pripravljale na start, „... k združevanju in boljšemu poznavanju narodov ..."

„Ti se boljše spoznavaj z menoj, ne pa s predstavnicami drugih narodov. Otipaval jih tako ne boš nikoli, zato bom že poskrbela ..." in tako naprej, vse dokler nisem popustil in ugasnil televizor. Ob tem pa nisem mogel kaj, da ne bi dejal:

„Škoda, da ni na olimpiadi dresurnega jahanja nilskih konjev!"

„Zakaj?"

„Ker bi gotovo zasedla prvo mesto!"

Toda ne samo žena, tudi drugi, bolj razgledani niso doumeli ciljev olimpijskih iger in njihovega gesla. Tako me je na primer zadnji dan iger ves zaskrbljeni vprašal prijatelj Tone:

„Ti, poslušaj, ali pri nas nimamo več narodov in narodnosti?"

„Zakaj?"

„Že štirinajsti dan slišim samo Jugoslavija ... jugoslovanska reprezentanca ... jugoslovanski boksarji ... jugoslovansko moštvo in tako naprej. Besedo Jugoslavija in vse njene možne izpeljanke sem v teh dneh slišal in bral tolikokrat, kot prej vsa leta ne.

Da ni to mogoče kak množični pojav unitarizma. Ali imaš mogoče jugoslovansko zastavo?"

Potolažil sem ga. „Ne, ne, dragi prijatelj. To je samo dokaz, da je olimpiada resnično dosegla svoj namen. In če že zbližuje rase, zakaj ne bi združevala še narodov in narodnosti Jugoslavije!"

Še vedno mu ni bilo čisto jasno, toda zaključil je to kočljivo razpravljanje z besedami:

„No, dobro! A zakaj potem nismo rajši pustili športnike doma in tja poslali narode in narodnosti?"

Nadvse smo bili lahko zadovoljni s poročanjem naših časopisov. Najbolj brani so bili intervjuji z občani, ki so bili še posebej koristni za izdajatelje, saj se je zaradi njih dvignila naklada. Neki moj znanec, ki je imel srečo, da se je njegova slika pojavila v časopisu, ga je takoj kupil 30 izvodov in jih razdelil vsem svojim prijateljem in sovražnikom. Toliko časopisov letos še ni kupil in jih tudi ne bo, do konca leta.

Ker sem mislil, da tudi mene lahko doleti taka sreča, sem si že pripravil vprašanja in odgovore za intervju. Pa dovolite, da vas podolgočasim z njimi.

„Kaj vas je na letošnji olimpiadi najbolj prijetno presenetilo?"

„Prijetno me je presenetilo predvsem to, da je v boksu nastopilo veliko število temnoputih boksarjev. To nedvomno kaže, da kultiviranje zaostalih narodov hitro napreduje in se bliža evropski kulturi. Boks dokazuje, da so na pravi poti in nas bodo do prihodnjih olimpijskih iger že dohiteli."

„Katera Jugoslovanka in Jugoslovan sta vam na olimpiadi najbolj ugajala?"

„Med Jugoslovankami je dokazala največjo mero iznajdljivosti in prisebnosti tista, ki je na glavnem stadionu na svoj račun pobirala pristojbine za stranišča. Manj iznajdljiva bi to počela v plavalnem bazenu.

Med moškimi pa je pokazal iznajdljivost Jugoslovan, ki je v svoji točilnici vnovčeval bone v vrednosti 100 mark za 130 mark in pri tem ni napravil izgube, kot nekatera naša gradbena podjetja, ki so gradila olimpijske objekte. Mesto bi morali zamenjati!

Na svidenje čez štiri leta v Montrealu, kamor me bo poslovni odbor, zaradi zaslug, poslal na rekreacijo! (Zakaj bi bil slabši, kot mnogi drugi?)